

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2021/845
Toplantı Tarihi/Sayısı : 14.9.2023/36
Karar Numarası : 2023/635
Başvuran : M.Y.
Başvuran Vekili : -
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : Düzce T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Sağlık hizmetlerine erişim hakkının, dilekçe hakkının ve kötü muamele yasağının ihlal edildiği iddiaları ile ceza infaz kurumuna yönelik çeşitli şikâyetlere ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. İstemediği halde hastaneye götürüldüğünü, hâlihazırda sigara içilmeyen koğuştta kalmasına rağmen hastane dönüşlerinde karantinaya alındığında sigara içilen koğuştta tutulduğunu, sigara içmediği için bu durumdan rahatsız olduğunu,

b. Dilekçe yazmasına rağmen revire çıkarılmadığını,

c. Resmi makamlara yazdığı bazı dilekçelerin bu makamlara gönderilmediğini, dilekçenin kayıt numaralarının ve fotokopilerinin talebine rağmen tarafına verilmediğini,

ç. Müdür görüş dilekçesi yazdığında müdür ile görüşemediğini, yalnızca şikâyet dilekçesi yazdığında müdür ile görüşebildiğini,

d. Kurum görevlilerinin ihmali nedeniyle açık öğretim sınavına giremediğini,

e. Bulunduğu kurumdaki bir başka mahpusun kendisini tehdit ettiğini, tespah ve saatine el konularak bunların söz konusu mahpusa verildiğini,

f. K. isimli infaz ve koruma memurunun kötü sözlerine maruz kaldığını,

g. Dış kantin yolu ile talep ettiği parfüm, ajanda ve iğnenin alınmadığını, burun kılı alma makinesine arama sırasında el konulduğunu ve makinenin, yasak olduğuna dair herhangi bir bilgilendirme yapılmadan depoya kaldırıldığını iddia etmekte ve anılan hususlara ilişkin olarak gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

3. Muhatap Düzce T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Kurumda sigarasız ve sigara içilen koğuştlar bulunduğu, başvuranın sigarasız koğuştta barındırılmakta iken İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından hakkında rapor talep edilmesi üzerine hastaneye gönderildiği, hastane dönüşü de COVID-19 tedbirleri kapsamında diğere mahpusların sağlığını korumak adına karantina koğuştuna alındığı, Kurumda fiziki yapı, cinsiyet ve suç gruplarına göre karantina odası ayarlanması ve

sirkülasyonun yoğun olması nedeniyle sigarasız karantina koğuşunun bulunmadığı, durumun başvurana sözlü olarak anlatıldığı, kendisi ile aynı sıkıntıları bulunan ve sigarasız karantina talebinde bulunan kişilerin bulunması durumunda durumunun tekrar değerlendirilebileceği bilgisinin verildiği, 05/08/2021 tarihinde karantina süresinin başladığı ve 19/08/2021 tarihinde yapılan PCR testinin negatif çıkması sonucu 20/08/2021 tarihinde sigara içilmeyen A-14 no.lu odaya yerleştirildiği,

b. Haftanın 4 günü Kurumda 1 Aile Hekimi ve 1 Diş Hekiminin görev yaptığı, günlük ortalama 70-80 arasında hasta mahpus muayenesi yapılabildiği, bunun yanında her gün kuruma yeni giriş muayenelerinin yapıldığı ve acil veya kronik hastalığı bulunan mahpusların sıraya alınmadan muayenelerinin yapıldığı, koğuş mevcutları ve suç türleri göz önüne alınarak, hafta içi dört güne bölünerek (acil olanlar hariç) koğuş muayene günlerinde mahpusların dilekçelerine istinaden gün içerisinde muayenelerinin yapıldığı, Kurumda tedavisine imkân bulunmayan hastaların aciliyet durumuna göre hastane sevklerinin yapıldığı, ayrıca acil rahatsızlığı olanlara ilk müdahalenin Kurumda görevli sağlık memuru tarafından yapıldığı, ihtiyaç halinde 112 Acil Servisin arandığı, mahpuslara doktor tarafından reçete edilen ilaçların Kurum tarafından temin edildiği,

c. Başvuranın UYAP dosyası incelendiğinde Kuruma kabulünün yapıldığı 16/04/2021 tarihinden 12/09/2021 tarihine kadar şikâyet dilekçeleri de dâhil olmak üzere 750 adet dilekçesinin ilgili mercilere gönderildiği, dilekçelerin çıkış numaralarının dilekçeleri yazdığı aynı gün infaz biriminin isleyişi ve iş yoğunluğundan kendisine verilemediği, ancak en kısa sürede talep ettiği dilekçe çıkış numaralarının verildiği, başvuranın mesai saatleri içerisinde her sabah sayımında 10-15 adet farklı kuruma dilekçe yazdığı, dilekçelerini kurum idaresine teslim ettiği gün fotokopileri talep ettiği, dilekçe fotokopilerinin isleyişin yoğun olması ve diğer mahpusların da fotokopi işlemleri olduğu için aynı gün verilmesi olanağının bulunmadığı, bu durumun kendisine bildirildiği, buna rağmen başvuranın sürekli olarak bu konuda kurumu şikâyet etme yoluna gittiği, ancak sonuç olarak her fotokopi talebine cevap verilerek başvurana talep ettiği tüm dilekçe ve evrak fotokopilerinin eksiksiz teslim edildiği,

ç. Başvuranın Kuruma giriş yaptığı 16/04/2021 tarihi itibari ile 28/04/2021, 09/05/2021, 04/06/2021, 27/07/2021, 28/07/2021, 03/08/2021, 05/08/2021, 06/08/2021 12/08/2021, 18/08/2021 ve 23/08/2021 tarihlerinde müdür görüşü talep dilekçeleri yazarak toplamda 11 defa müdür görüşü yaptırıldığının anlaşıldığı, hükümlünün tüm müdür görüşü dilekçelerine cevap verildiği,

d. Başka mahpusun kendisini tehdit ettiği, tespih ve saatine el konularak bunların söz konusu mahpusa verildiği iddiasına ilişkin olarak; söz konusu mahpusun başvuranın kendisini koğuştan aldırıldığını, saat ve tespihini istemesine rağmen göndermediğini iddia ederek başvurandan şikâyetçi olduğu, bunun üzerine başvuranın üst ve eşyasının arandığı, anılan saat ve tespihin bulunamaması sonrası başvuranın bir önceki koğuşuna gidildiği ve başvuranın saat ve tespihi başka mahpuslara hediye ettiğinin öğrenildiği, başvuran hakkında "Çıkar sağlamak amacıyla hükümlülere veya kurum görevlilerine eşya vermek veya satmak" sebebiyle disiplin soruşturmasına başlandığı; başvuranın savunmasında başvurusunda kendini tehdit ettiğini iddia ettiği mahpusun saat ve tespihi kameralar karşısında kendisine hediye ettiğini, karşılığında kendisinin de anılan kişiye saat ve 2 adet tespih hediye ettiğini, bu mahpusun başvuranın da ifadesiyle koğuşu değiştirildiğinde hediye ettiği saat, tespih ve tıraş makinesini geri istediğini, tespihinin birini ve tıraş makinesini gönderdiğini ikinci tespihini ve saatini göndermediğini, bundan dolayı kendisine kamera önünde hediye ettiği saat ve tespihi vermediğini, bunları hiç bir karşılık beklemeden başka mahpuslara hediye ettiğini, burada çıkar sağlamak amacının bulunmadığı, öte yandan kendisine sürekli tehdit içerikli not kâğıdı attığını iddia ettiği mahpus hakkında 02/08/2021 tarihinde suç duyurusunda bulunduğunu, hakkında açılan disiplin soruşturmasını kabul etmediğini beyan ettiği,

e. Dosya kapsamında bulunan arama tutanağı ve diğer tutanaklar, tanık ifadeleri, başvuranın savunması ve kamera çözüm raporu bir bütün halinde değerlendirildiğinde ve tüm mevzuat incelendiğinde hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumlarında dışarıdan gönderilen hediye kabul etme hakkının bulunduğu, bunların ise

giyim eşyası ve kitap olarak belirlendiğinin, hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumlarında birbirlerine hediye verebileceklerine dair bir hüküm bulunmadığının, başvuranın da savunmasında birbirlerine eşya verdiklerini kabul ettiğinin, tanık ifadelerinde başvuranın verdiği hediyelere karşılık kendisine çıkar sağladığının belirtildiğinin, ceza almamak için kendisinin de mağdur olduğunu öne sürerek şikâyet dilekçesi yazdığının, daha önce idareye teslim etmediği pusulaları sakladığının, hakkında soruşturma açılması üzerine pusulaları verdiğiğinin, savunmasını cezadan kurtulmak için yaptığığının anlaşıldığı ve anılan nedenlerle 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanunun 40'ıncı maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendi gereğince başvurana *1 Ay Bazı Etkinliklere Katılmaktan Alı Koyma* cezası verildiği,

f. Başvuranın dilekçeleri ile ilgili iddialara binaen yapılan araştırmada; tanık gösterdiği mahpusların ifadelerinde başvuranın birkaç kez kapı ziline basarak memura dilekçelerinin çıkış numaralarını sorduğunun, disiplin cezasına itiraz süresinin geçmemesi için acilen baş memurla görüşmek istediğini söylediğinin, memurun ise dilekçe yazarak görüşebileceğini söylediğinin, ancak başvuranın acil durumlarda müdür ile dilekçe yazılmadan görüşebileceğini söylediğinin, görevli memurun dilekçelerinin çıkış yaptığını, baş memur ve müdür görüşü için dilekçe yazarak görüşebileceğini söylediğinin, görevli memurların başvurana karşı onur kırıcı veya hakarete varan küfür etmediklerini beyan ettiklerinin belirlendiği; başvuranın iddialarının asılsız, mesnetsiz ve soyut iddialar olduğunun, görevli personel üzerinde sizi şikâyet edeceğim diyerek ve sürekli dilekçe yazarak baskı oluşturduğunun, görevlerini yaptırılmaya yönelik sürekli soyut iddialarda bulunduğunun anlaşıldığı, personelin görevini mevzuat çerçevesinde ifa ettiğinin görüldüğü,

g. Başvuranın dış kantin yolu ile talep ettiği parfüm, ajanda ve iğnenin talep ettiği sırada doğrudan temin yöntemi ile firmalardan siparişinin verildiği, fakat başvuruya cevap verildiği tarih itibarı ile Kurumda parfüm satıldığı, toplu iğne ve ajandanın 08/09/2021 tarihinde siparişinin verildiği; 29/07/2021 tarihinde başvuranın koğuşunda arama yapıldığı, kovasının içerisinde 1 adet burun kıl alma makinasının bulunduğu, makinayı nereden bulduğu sorulduğunda Kuruma nakledilirken yanında getirdiğini, ilk girişte eşyaları arasında olmasına rağmen yasak denilmeyerek tarafına teslim edildiğini, kendisine burun kılı alma makinesinin yasak olduğunun söylenmediğini, diğer aramalarda da alınmadığını, bu makinenin daha önce kurum kantininde satıldığını, bu konuda hakkında açılan disiplin soruşturmasına itiraz ettiğini beyan ettiği, ancak yapılan araştırmada hükümlü başvuranın 16/04/2021 tarihinde Kuruma nakil geldiğinde yapılan üst aramasına ilişkin tutanak incelendiğinde hükümlünün burun kıl alma makinasının olmadığı, başvuranın savunmasını ceza almamak için soyut iddialarla yaptığığının anlaşıldığı, 5275 sayılı Kanun'da hükümlü ve tutukluların üzerinde bulundurabilecekleri eşya ve malzemelerin yönetmelikle düzenleneceği, Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'te bulunmayan ancak iş yurdu yönetim kurulunca kantinde satışına karar verilen burun kıl alma makinasının kurum güvenliğini tehlikeye düşürmesi üzerine iş yurdu yönetim kurulu tarafından kantinde satışının durdurulması ve satılan ürünlerin toplatılmasına karar verildiği, bu kararın 04/11/2020 tarihinde anons sistemi ile hükümlü ve tutuklulara bildirildiği, dolayısı ile burun kıl alma makinesinin mevzuat ile yasaklanmış eşya olduğu anlaşılan 5275 sayılı Kanun'un 44'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (g) bendi gereğince başvurana *1 Gün Hücreye Koyma* cezası verildiği,

ğ. Başvuranın 13/09/2021 tarihi itibarı ile Bolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda cezasının infaz edildiği, iddialarının mesnetsiz olduğu ve gerçeği yansıtmadığı, Kurum idaresi ve personeline asılsız iftiralar atarak görevli personeli baskı altına almaya, kişi ve kurumu hedef göstererek itibarsızlaştırmaya çalıştığı ifade edilmiştir.

4. Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü ilaveten;

a. Başvuranın 16/04/2021 tarihinde Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan Düzce T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiği, anılan Kuruma kabulü sırasında doldurduğu formda eğitim durumunu lise

mezunu olarak işaretlediği, Açık Öğretim Lise sınavı kayıtlarının daha önce barındırıldığı Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda gerçekleştirildiği ve sınav yerinin de Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu olarak görüldüğü, ancak sınava girmek istediğine dair kurum idaresine herhangi bir başvuruda bulunmadığı,

b. Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların sağlıklarının korunmasının, teşhis ve tedavilerinin yapılmasının, sağlığa erişim hakkının kolaylaştırılması ve korunmasının çağdaş infaz anlayışının temel unsurlarından olduğu, bu konuda herhangi bir aksamanın ve hak kaybının olmaması için azami çabanın gösterildiği ve gereken her türlü tedbirlerin alındığı, Mevzuata göre, hükümlü ve tutukluların öncelikle ilde bulunan hastanelere, il düzeyinde tedavi imkânı bulunamaması halinde diğer illerdeki hastanelerin ilgili bölümlerine ve üniversite hastanelerine sevk edildikleri, hasta hükümlü ve tutuklunun hangi uzmanlık alanında tetkik ve tedavi göreceğine muayene eden kurum doktorunun, kurum doktoru bulunmuyorsa aile sağlık merkezi veya hastanede görevli doktorun karar verdiği, bu aşamada kurum idaresinin bir yetkisinin bulunmadığı; bu kapsamda, başvuranın sağlık durumuna ilişkin gerek Kurum revirinde, gerekse de Devlet hastanelerinin ilgili polikliniklerinde 28/04/2021, 03/05/2021, 04/05/2021, 26/05/2021, 08/06/2021 ve 16/07/2021 tarihlerinde gerekli tedavilerinin yaptırıldığı,

c. Ceza infaz kurumunda barındırılan hükümlü ve tutukluların resmî mercilere denetime tabi olmaksızın ileti gönderebildiği, bahse konu ceza infaz kurumunda bulunan tüm hükümlü ve tutukluların yazmış olduğu dilekçelerin göndermek istedikleri yere gerekli kontrollerin yapılmasının ardından ivedilikle gönderildiği, talepte bulunmaları halinde dilekçelerinin gönderildiğine dair dilekçe çıkış numaralarının verildiği; bu kapsamda, başvuranın kurumda barındırıldığı süre zarfında yazmış olduğu 624 adet dilekçesinin gerekli kontrollerinin yapılmasının ardından bekletilmeksizin ilgili birimlere gönderildiği ve talebi üzerine dilekçe çıkış numaralarının verildiği, anılan Kurumda fiziki yapı ve suç gruplarına göre karantina odası ayarlanması nedeniyle sigarasız karantina koğuşunun bulunmadığı ifade edilmiştir.

ç. Başvuranın sigarasız koğuşta barındırılmakta iken İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından hakkında rapor talep edilmesi üzerine hastaneye gönderildiği, hastane dönüşü de COVID-19 tedbirleri kapsamında karantina koğuşuna alındığı, anılan Kurumda fiziki yapı ve suç gruplarına göre karantina odası ayarlanması nedeniyle sigarasız karantina koğuşunun bulunmadığı, 05/08/2021 tarihinde karantina süresinin başladığı ve 19/08/2021 tarihinde yapılan PCR testinin negatif çıkması sonucu 20/08/2021 tarihinde sigara içilmeyen A-14 no.lu odaya yerleştirildiği ifade edilmiştir.

5. Muhatabın yazılı görüşüne karşı sunduğu yazılı görüşte başvuran iddia ve şikâyetlerini yinelemiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “Kişinin dokunulmazlığı, maddî ve manevî varlığı” başlıklı 17’nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre; “*Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz.*”

7. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kanunu’nun 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde “*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*” Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 48’inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde; Kuruma yapılan başvuruların inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulacağı hükmü bulunmaktadır.

9. Mezkûr Yönetmelik'in "Karar türleri" başlıklı 65'inci maddesine göre; "Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir."

10. Yine mezkûr Yönetmelik'in 67'nci maddesinin ikinci fıkrasında; "Ön inceleme aşamasında incelenbilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde" gerekçeli kabul edilmezlik kararı verileceği düzenlenmiştir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın iddiaları, muhatap ceza infaz kurumu idaresinin yanıtları ve konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

13. Avrupa İşkence ve İnsanlık dışı veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi (CPT) tarafından da ifade edildiği üzere "[k]ötü muamele çok farklı biçimlerde olabilir; bunların birçoğu bilerek yapılmayabilir ancak düzenlemelerle ilgili eksikliklerden veya yetersiz kaynaklardan dolayı ortaya çıkabilir. Bu nedenle bir tesisteki genel yaşam kalitesi, CPT açısından oldukça önemlidir. Söz konusu yaşam kalitesi, büyük ölçüde mahkumlara sunulan faaliyetlere ve mahkumlar ve personel arasındaki ilişkilerin genel durumuna dayanmaktadır." (2.Genel Rapor [Inf (92) 3], para. 44).

14. AİHM, kötü muamele yasağının ihlal edildiğine ilişkin iddiaların uygun kanıtlarla desteklenmesi gerektiğini, Mahkeme tarafından bu konuda değerlendirme yapılırken makul şüpheden uzak kanıtların bulunmasının arandığını, bu kapsamdaki bir kanıtın yeterince ciddi, açık ve tutarlı emarelerden ya da aksi ispat edilemeyen karinelere dayanabileceğini belirtmektedir (*Labita/İtalya* [BD], B. No: 26772/95, 6/4/2000, para. 121).

15. **Başvuranın istemediği halde hastaneye götürüldüğü ve hastane dönüşünde sigara içilen karantina koğuşuna konulduğu iddiasına ilişkin olarak;** başvuranın, yargı makamının rapor talebi üzerine hastaneye gönderildiği, hastane dönüşü ise COVID-19 tedbirleri kapsamında karantina koğuşuna alındığı, bulunduğu kurumda fiziki yapı ve suç gruplarına göre karantina odası ayarlanması nedeniyle sigarasız karantina koğuşunun bulunmadığı, 05/08/2021 tarihinde karantina süresinin başladığı ve 19/08/2021 tarihinde yapılan PCR testinin negatif çıkması sonucu 20/08/2021 tarihinde sigara içilmeyen A-14 no.lu odaya yerleştirildiği anlaşılmaktadır. Başvuran, yargılama sürecinin gereği olarak hastaneye gönderilmiş olduğundan, burada başvuranın isteminin bulunması gerekmemektedir. Diğer yandan, pandemi tedbirleri kapsamında başvuranın karantinaya alınmasının kurumda sağlığın korunması bakımından gerekli bir uygulama olduğunun kabul edilmesi kurumun sınırlı fiziksel imkânları dikkate alındığında, özel bir tedbire gereksinimi bulunmadığı sürece başvuranın 14 günlük karantina süresiyle sınırlı olmak üzere sigara içilen bir odada tutulmuş olup başvuran ayrıca özel bir tedbir gerektiren bir sağlık sorunundan söz etmemiştir.

16. AİHM, sigara içilen koğuşta tutulmayı diğer koşullarla birlikte ağırlaştırıcı bir unsur olarak ele almış (*Florea /Romanya*, B. No: 37186/03, 14/09/2010, para. 60-62) başlı başına bir ihlal nedeni olarak

görmemiştir. AYM de, cezaevlerinde tutulan kişilerin maruz kaldığı maddi koşulların Anayasa'nın 17'nci maddesinin üçüncü fıkrasında düzenlenen işkence ve kötü muamele yasağı kapsamına girebilmesi için asgari bir eşiğe ulaşmış olmasını aramaktadır (*Ergin Aktaş*, B. No: 2014/14810, 21/9/2016, para. 73). Bu kapsamda, başvuruda Anayasa'nın 17'nci maddesinde düzenlenen kötü muamele yasağının *ihlal edilmediği* değerlendirilmektedir.

17. Revirde muayene edilme taleplerinin reddedildiği iddiasına ilişkin olarak; başvuran, revirde muayene edilmek için 20/05/2021, 24/06/2021 ve 25/06/2021 tarihlerinde talepte bulunduğunu ancak taleplerinin reddedildiğini, iddia etmiş; muhatap Genel Müdürlük ise başvuranın sağlık durumuna ilişkin gerek Kurum revirinde, gerekse de Devlet hastanelerinin ilgili polikliniklerinde 28/04/2021, 03/05/2021, 04/05/2021, 26/05/2021, 08/06/2021 ve 16/07/2021 tarihlerinde gerekli tedavilerinin yaptırıldığı anlaşılmıştır. Diğer yandan, başvuranın hastane dönüşlerinde karantinaya alındığına ilişkin şikâyetleri dikkate alındığında, başvuranın revirde muayene edilme taleplerinin reddedildiği iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olduğu, dolayısıyla *kabul edilmez* bulunması gerektiği değerlendirilmektedir.

18. Başvuranın resmi makamlara yazdığı bazı dilekçelerin bu makamlara gönderilmediği, dilekçenin kayıt numaralarının ve fotokopilerinin talebine rağmen tarafına verilmediği iddialarına ilişkin olarak; muhatap Kurum, başvuranın Kurumda iken yazdığı 624 adet dilekçesinin ilgili makamlara gönderildiğini belirtmiştir. Başvuru dosyası kapsamındaki evrak incelendiğinde başvuranın çeşitli tarihlerde Düzce İl Sağlık Müdürlüğüne, Düzce İnfaz Hâkimliğine ve Kamu Denetçiliği Kurumuna yazdığı dilekçelerinin ilgili makamlara ulaştığı görülmektedir. Keza başvuranın Kurumumuza sunmuş olduğu pek çok dilekçesi de bulunmaktadır. Yine, başvuranın muhatap Kuruma yazdığı dilekçelerin de kayıt altına alındığı görülmüştür. Muhatap Kurum ayrıca; dilekçelerin çıkış numaralarının ve fotokopilerinin dilekçeleri yazdığı aynı gün infaz biriminin isleyişi ve iş yoğunluğundan başvurana verilemediğini, ancak en kısa sürede taleplerinin karşılandığını belirtmiştir. Bununla birlikte başvuran, iddiasını uygun kanıtlarla desteklemediği ve makul şüpheden uzak bir kanıt sunmadığı gibi mevcut evrak başvuranın iddialarının aksini desteklemektedir. Dolayısıyla, başvuranın resmi makamlara yazdığı bazı dilekçelerin bu makamlara gönderilmediği, dilekçenin kayıt numaralarının ve fotokopilerinin talebine rağmen tarafına verilmediği iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olduğundan bu sebeple *kabul edilmez* bulunması gerektiği değerlendirilmektedir.

19. Başvuranın Müdür görüş dilekçesi yazdığı müdür ile görüşemediğini, yalnızca şikâyet dilekçesi yazdığı müdür ile görüşebildiği iddialarına ilişkin olarak; muhatap Kurum tarafından başvuranın Kuruma giriş yaptığı 16/04/2021 tarihi itibarı ile 28/04/2021, 09/05/2021, 04/06/2021, 27/07/2021, 28/07/2021, 03/08/2021, 05/08/2021, 06/08/2021 12/08/2021, 18/08/2021 ve 23/08/2021 tarihlerinde müdür görüşü talep dilekçeleri yazarak toplamda 11 defa müdür görüşü yaptırıldığı, başvuranın tüm müdür görüşü dilekçelerine cevap verildiği ifade edilmiş, başvuru dosyası kapsamındaki evrak incelendiğinde başvuranın çeşitli tarihlerde sunduğu dilekçeler üzerine Kurum müdürü ile görüşmeler gerçekleştirdiği teyit edilmiştir. Bu kapsamda, anılan iddianın açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle *kabul edilmez* bulunması gerektiği değerlendirilmektedir.

20. Ceza infaz kurumu görevlilerinin ihmali nedeniyle açık öğretim sınavına giremediği iddiasına ilişkin olarak; başvuran, görevlilerin hangi eylem, işlem veya ihmalinin söz konusu duruma yol açtığını tarif etmemiş, herhangi bir tarih vermemiş ve somut olayların anlatımını yaparak iddiasını desteklememiştir. Dolayısıyla, başvuranın salt kurum görevlilerinin ihmali nedeniyle açık öğretim sınavına giremediğini beyan ederek soyut ve dayanaksız bir iddia ileri sürdüğü görülmektedir. Öte yandan, Genel Müdürlük tarafından sınav kayıtlarının, başvuranın daha önce barındırıldığı Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda gerçekleştirildiği

ve sınav yerinin de Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu olarak görüldüğü, ancak sınava girmek istediğine dair kurum idaresine herhangi bir başvuruda bulunmadığı ifade edilmiştir. Başvuranın da sınav kaydının yapılmadığına, nakledildiği kuruma sınav ile ilgili bir talepte bulunduğu ya da talebine rağmen idarenin herhangi bir işlem tesis etmediğine dair herhangi bir beyanı bulunmamaktadır. Bu çerçevede, başvuranın ceza infaz kurumu görevlilerinin ihmali nedeniyle açık öğretim sınavına giremediği iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olduğu, dolayısıyla *kabul edilmez* bulunması gerektiği değerlendirilmektedir.

21. Bir başka mahpusun kendisini tehdit ettiği, el konulan tespih ve saatinin söz konusu mahpusa verildiği iddiasına ilişkin olarak; muhatap Kurum tarafından başvuranın saat ve tespihi başka mahpuslara hediye ettiğinin öğrenildiği, hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumlarında dışarıdan gönderilen hediyeyi kabul etme hakkının bulunduğu, bunların ise giyim eşyası ve kitap olarak belirlendiği, hükümlü ve tutukluların birbirlerine hediye verebileceklerine dair bir hüküm bulunmadığı, başvuranın da savunmasında birbirlerine eşya verdiklerini kabul ettiğini, tanık ifadelerinde başvuranın verdiği hediyelere karşılık kendisine çıkar sağladığının belirtildiğini, ceza almamak için kendisinin de mağdur olduğunu öne sürerek şikâyet dilekçesi yazdığını, daha önce idareye teslim etmediği pusulaları sakladığı, hakkında soruşturma açılması üzerine pusulaları verdiği ve anılan nedenlerle 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanunun 40'ıncı maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendi gereğince başvurana 1 Ay Bazı Etkinliklere Katılmaktan Alı Koyma cezası verildiği ifade edilmiştir.

22. 5275 sayılı Kanun'un 40'ıncı maddesinin ikinci fıkrasının (g) bendinde “Çıkar sağlamak amacıyla hükümlülere veya kurum görevlilerine eşya vermek veya satmak” Bazı Etkinliklere Katılmaktan Alıkoyma cezasını gerektiren eylemler arasında sayılmıştır. Kurumun konuya ilişkin olarak sunduğu; başvuranın savunması, mahpuslar arası gizli yazışmalar (pusulalar), üst arama tutanağı, emanet eşya bakiye listesi, tanık ifadeleri, kamera çözüm raporu dâhil tüm belgeler incelendiğinde muhatap Kurumun verdiği bilgilerin doğruluğu teyit edilmiş, öte yandan başvuranın, makul şüpheden uzak kanıtlar veya yeterince ciddi, açık ve tutarlı emareler ya da aksi ispat edilemeyen karineler sunmadığı anlaşılmıştır. Bu kapsamda, başvuranın açıkça dayanaktan yoksun olan söz konusu iddiası bakımından da başvurusunun *kabul edilmez* bulunması gerektiği değerlendirilmektedir.

23. K. isimli infaz ve koruma memurunun kötü sözlerine maruz kaldığı iddiasına ilişkin olarak; muhatap Kurum, başvuranın tanık gösterdiği mahpusların ifadelerinde görevli memurların başvurana karşı onur kırıcı veya hakarete varan küfür etmediklerini beyan ettiklerini, başvuranın iddialarının asılsız, mesnetsiz ve soyut iddialar olduğunu, personel üzerinde sizi şikâyet edeceğim diyerek ve sürekli dilekçe yazarak baskı oluşturduğunu, görevlerini yaptırılmaya yönelik sürekli soyut iddialarda bulunduğunu, personelin görevini mevzuat çerçevesinde ifa ettiğini ifade etmiştir. Diğer yandan başvuranın iddia ettiği kötü muameleye dair olayların somut anlatımı içeren bir iddia ileri sürmediği görülmektedir. Olayların tamamen veya büyük ölçüde yetkililerin münhasıran bilgisi dâhilinde olduğu durumlarda ispat yükü, tatmin edici ve ikna edici bir açıklama sağlamak için yetkili makamlara ait olarak kabul edilebilecek olsa da (AİHM, *Doroseva/Moldova*, B. No: 39553/12, 28/04/2015, para. 27) başvuranın iddialarının, makul şüpheden uzak kanıtlar veya yeterince ciddi, açık ve tutarlı emareler ya da aksi ispat edilemeyen karineler ile desteklenmediği, ancak muhatap Kurum tarafından sunulan bilgi, belge ve açıklamaların isnat edilen eylemlere ilişkin şüpheyi uzaklaştırmaya elverişli olduğu görülmektedir. Dolayısıyla başvuranın iddiasının *kabul edilmez* bulunması gerektiği değerlendirilmektedir.

24. Başvuranın dış kantin yolu ile talep ettiği parfüm, ajanda ve iğnenin alınmadığı, burun kılı alma makinesine arama sırasında el konulduğu ve makinenin, yasak olduğuna dair herhangi bir bilgilendirme yapılmadan depoya kaldırıldığı iddialarına ilişkin olarak; 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun'un 44'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (f)

bendinde “*Kanuna uygun olarak yasaklanmış bulunan her türlü eşya, araç, gereç veya malzemeyi ceza infaz kurumlarına sokmak, bulundurmak, kullanmak*” Hücreye Koyma cezasını gerektiren eylemler arasında sayılmıştır. 17/06/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik’in “*Elektrikli eşyalar*” başlıklı 9’uncu maddesinde “*Koğuş, oda ve eklentilerinde, kurumun elektrik tesisatı, fiziki koşulları ile odanın mevcudu dikkate alınmak suretiyle, kantinden temin edilen; HDMI/SCART/USB ve benzeri veri depolama veya aktarma girişi olmayan, dâhili uydu alıcısı ve bilgisayar sistemi ile tümleşik özelliği bulunmayan televizyon ile buzdolabı, saç kurutma makinesi, idare tarafından uygun görülecek sayıda elektrikli su ısıtıcısı ve iklim koşulları da dikkate alınarak vantilatör bulundurulmasına izin verilebilir. [...] Her hükümlü, kurum kantininden satın almak kaydıyla bir adet sadece FM bantlı, USB ve benzeri veri depolama, aktarma özelliği olmayan kulaklıklılı küçük el radyosu bulundurabilir.*” denilmektedir. Mezkûr Yönetmelik’in “*Temizlik*” başlıklı 13’üncü maddesinde ise; “*Hükümlüler, koğuş, oda veya eklentilerinde, kantinden temin edilmek koşuluyla kişisel ve çevresel temizliklerini temin için tarak, saç fırçası, sabun, kese, diş macunu, diş fırçası, tıraş sabunu, şampuan, parfüm, krem, saç boyası, çakısı bulunmayan tırnak makası, plastik saplı tıraş bıçağı, beş adet plastik elbise askısı, çamaşır mandalı ve gündelik hayatta kullanılan plastik eşyalar ile idarece uygun görülen uzunlukta çamaşır ipi bulundurabilir.*” hükmü yer almaktadır.

25. Muhatap Kurum, başvuranın dış kantin yolu ile talep ettiği parfüm, ajanda ve iğnenin talep ettiği sırada doğrudan temin yöntemi ile firmalardan siparişinin verildiğini, daha sonra parfümün Kurum kantininde de satılmaya başlandığını, 29/07/2021 tarihinde başvuranın koğuşunda arama yapılırken kovasının içerisinde 1 adet burun kıl alma makinasının bulunduğunu, Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik’te bulunmayan ancak iş yurdu yönetim kurulunca kantinde satışına karar verilen burun kıl alma makinesinin kurum güvenliğini tehlikeye düşürmesi üzerine iş yurdu yönetim kurulu tarafından kantinde satışının durdurulması ve satılan ürünlerin toplatılmasına karar verildiğini, bu kararın 04/11/2020 tarihinde anons sistemi ile mahpuslara bildirildiğini, bu nedenle 5275 sayılı Kanun’un 44’üncü maddesinin ikinci fıkrasının (g) bendi gereğince başvurana 1 Gün Hücreye Koyma cezası verildiğini belirtmiştir. Başvuranın ise; makineyi nereden bulduğu sorulduğunda Kuruma nakledilirken yanında getirdiğini, ilk girişte eşyaları arasında olmasına rağmen yasak denilmeyerek tarafına teslim edildiğini, kendisine burun kılı alma makinesinin yasak olduğunun söylenmediğini, diğer aramalarda da alınmadığını, bu makinenin daha önce kurum kantininde satıldığını ifade ederek savunmada bulunduğu görülmektedir. Başvuru dosyası kapsamındaki evrak incelendiğinde, muhatap Kurum tarafından oda ve koğuşlarda bulundurulması yasak olan eşyalar hakkında yapılan anonsa dair anılan tarihli tutanağın sunulduğu görülmüştür. Bu çerçevede, başvuranın söz konusu anonsa rağmen burun kıl alma makinasını Kuruma teslim etmediği anlaşılmaktadır. Öte yandan makinenin yukarıda anılan mevzuat kapsamında yasak eşya olarak kabul edilerek toplanmasında ve duyuruya rağmen görevlilere teslim edilmemesi üzerine disiplin cezası verilmesinde hukuka aykırı bir durum bulunmamaktadır. Ceza infaz kurumlarında birtakım hak ve özgürlüklerin düzen ve güvenliği sağlamak için kısıtlanabileceği kabul edilmelidir. Önemli olan, hukuka uygun olarak özgürlüğü kısıtlanan kişiler bakımından alınan tedbirlerin uygulanma koşullarının kişiyi özgürlüğünden yoksun bırakılmasından daha yoğun düzeyde bir üzüntüye ve ümitsizliğe sokmamasıdır (AYM, *Ergin Aktaş*, para. 79). Ceza infaz kurumlarındaki işlem ve uygulamaların mümkün olduğunca mahpusların ihtiyaçları gözetilerek hayata geçirilmesi gerektiği de vurgulanmakla birlikte, söz konusu sınırlamaların, kötü muamele yasağını ihlal edecek asgari eşiğe (AYM, *Ergin Aktaş*, para. 73) ulaşmadığı açıktır. Bu kapsamda, başvuranın yukarıda anılan iddialarına ilişkin olarak kötü muamele yasağının *ihlal edilmediği* sonucuna varılmalıdır.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

14/9/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye